

Nr rejestracyjny: 2015/18/M/HS5/00252; Kierownik projektu: dr hab. Dariusz Piotr Adamski

Od wybuchu kryzysu zadłużenia w strefie euro wiosną 2010 r. struktura prawna i instytucjonalna Unii Gospodarczo-Walutowej została gruntownie zreformowana. Jednak mimo tych zmian zarówno strefa euro, jak i szerzej Unia Europejska jest obecnie bardziej podzielona niż kiedykolwiek wcześniej, podczas gdy kryzys bardziej zmienił postać na bardziej chroniczną niż w trwały sposób ustąpił. Procesy te mają istotne konsekwencje dla konstytucyjnej interakcji pomiędzy czynnikami integracyjnymi i dezintegracyjnymi, jakie zostały wprowadzone w ruch instytucjonalnymi odpowiedziami na kryzys strefy euro. Interakcje te, na których koncentruje się niniejszy projekt, mają fundamentalne znaczenie tak dla krajów strefy euro, jak i tych, które – jak Polska – znajdują się poza nią, zasadniczo determinując przyszłość Unii Europejskiej.

Aby przeanalizować systemy integracji i dezintegracji Unii Europejskiej wynikające z instytucjonalnych odpowiedzi na kryzys strefy euro niniejszy projekt określa trzy cele naukowe:

- 1) Ustalenie zakresu, w jakim prawne i instytucjonalne odpowiedzi na kryzys gospodarczy w strefie euro doprowadziły do wzmocnionej integracji systemowej w strefie euro i – szerzej – w Unii Europejskiej.
- 2) Określenie dezintegracyjnych skutków ubocznych – w strefie euro i szerzej w Unii Europejskiej – prawnych i instytucjonalnych odpowiedzi na kryzys strefy euro.
- 3) Ocena integracyjnych i dezintegracyjnych skutków dalszych reform konstytucyjnych, jakie są obecnie postulowane (np. unia polityczna, unia fiskalna) w strefie euro, jak również konsekwencji zarzucenia tych reform.

Cele te zostaną osiągnięte poprzez udzielenie odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

1. W jaki sposób prawne i instytucjonalne odpowiedzi na kryzys strefy euro doprowadziły do głębszej integracji państw tej strefy?
2. Czy prawne i instytucjonalne odpowiedzi na kryzys strefy euro doprowadziły do głębszej integracji strefy euro z pozostałymi państwami Unii Europejskiej?
3. Jaka jest natura i przyczyny dezintegracyjnych konsekwencji prawnych i instytucjonalnych odpowiedzi na kryzys dla strefy euro?
4. Jaka jest natura i przyczyny dezintegracyjnych konsekwencji prawnych i instytucjonalnych odpowiedzi na kryzys tej strefy dla relacji strefy euro z państwami Unii Europejskiej nie należącymi do niej?
5. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia, jakie mogą być konsekwencje obecnie postulowanych dalszych reform konstytucyjnych (np. unia polityczna, unia fiskalna) w strefie euro?
6. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia, jakie mogą być konsekwencje zarzucenia obecnie postulowanych dalszych reform konstytucyjnych (np. unia polityczna, unia fiskalna) w strefie euro?